

Εκπαίδευση και ενσωμάτωση ατόμων που κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό στο διαδικτυακό πανεπιστημιακό περιβάλλον

Πληροφορίες για την εταιρεία

Οργανισμός: Universidad Internacional de La Rioja (UNIR)

Μέγεθος: 3 700 εργαζόμενοι/ες

Τοποθεσία: Logroño, Ισπανία

Τομέας: Εκπαίδευση

Το πλαίσιο

Το UNIR είναι ένα διαδικτυακό πανεπιστήμιο που εδρεύει στο Λογρονιό (Ισπανία) και προσφέρει πτυχία προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών. Η φοιτητική κοινότητα αποτελείται από άτομα από περισσότερες από 25 χώρες, διαφορετικές κουλτούρες και κοινωνικοοικονομικά υπόβαθρα.

The Problem/Opportunity

Πρόβλημα: Ορισμένοι φοιτητές και φοιτήτριες αντιμετωπίζουν προσωπικές και κοινωνικές συνθήκες που μπορεί να οδηγήσουν σε κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού. Ο πρωταρχικός στόχος του πανεπιστημίου είναι η πλήρης ενσωμάτωση όλων των φοιτητών και φοιτητριών στην πανεπιστημιακή ζωή, παρέχοντας τα απαραίτητα μέσα και πόρους για να κάνει το UNIR ένα πανεπιστήμιο για όλους.

Η συμπερίληψη διαφορετικών προφίλ φοιτητών και φοιτητριών, με διαφορετικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες (λειτουργική ποικιλομορφία, πολιτιστική ποικιλομορφία, φύλο κ.λπ.), συνεπάγεται την εφαρμογή στρατηγικών, μέτρων και δράσεων που επικεντρώνονται στην προσαρμογή του περιβάλλοντος και του πλαισίου στις ανάγκες των ατόμων. Οι προκλήσεις περιλαμβάνουν την έλλειψη εκπαίδευσης και πληροφόρησης για την ικανοποίηση των αναγκών των φοιτητών και φοιτητριών με αναπηρίες. Επιπλέον, οι δυσκολίες στην επικοινωνία με το υπόλοιπο προσωπικό του πανεπιστημίου είναι μια από τις κύριες προκλήσεις για τη συμπερίληψη.

Η ποικιλομορφία στην τάξη είναι επωφελής για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, καθώς όχι μόνο ενεργοποιεί τα άτομα αλλά και μεταδίδει τις αξίες που ενσωματώνει. Είναι ακριβώς η έλλειψη αναφορών που μπορεί να προκαλέσει δυσκολίες στη συναναστροφή με τους συναδέλφους, δε-

δομένου ότι η άγνοια μπορεί να οδηγήσει σε απόρριψη ή, αντιθέτως, σε πατερναλιστική συμπεριφορά. Επομένως, είναι σημαντικό να βελτιώσουμε τις γνώσεις και τις στρατηγικές μας για την προσφορά ποιοτικής διδασκαλίας σε όλους τους φοιτητές και τις φοιτήτριες.

Ευκαιρία: Το UNIR διερευνά τα οφέλη και τις προκλήσεις που προκύπτουν από την ένταξη των φοιτητών και φοιτητριών με αναπηρίες στα πανεπιστήμια. Η ένταξή τους στην πανεπιστημιακή αίθουσα ωφελεί τόσο τα ίδια τα άτομα όσο και τους καθηγητές/τριές τους, σύμφωνα με μελέτη που διεξήχθη από τους ερευνητές του UNIR και του Πανεπιστημίου της Σεβίλλης. Αυτή η μελέτη συλλέγει την εμπειρία 119 καθηγητών/τριών από 10 ισπανικά πανεπιστήμια (Carballo, Molina, Cortes Vega, & Cabeza Ruiz, 2022). Οι καθηγητές/τριες συμφώνησαν ότι η παρουσία των φοιτητών και φοιτητριών με αναπηρίες στην τάξη ευνοεί την ανάπτυξη αξιών και δεξιοτήτων, όπως η ενσυναίσθηση και η κατανόηση της ποικιλομορφίας γενικότερα (ιδιαίτερα της αναπηρίας). Η ανάπτυξή τους είναι ευθύνη των επαγγελματιών που εκπαιδεύονται στον τομέα των κοινωνικών επιστημών και εξειδικεύονται με την απόκτηση μεταπτυχιακών τίτλων.

Τι έγινε

1. Υλοποίηση εξειδικευμένων μεταπτυχιακών προγραμμάτων συμπερίληψης:

Δράση: Διενέργεια μεταπτυχιακών μαθημάτων με εξειδίκευση στη δημιουργία παρεμβάσεων σε ομάδες ανθρώπων που κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό.

Παραδείγματα:

- Μεταπτυχιακό στις κοινωνικές παρεμβάσεις, το οποίο παρέχει τις απαραίτητες γνώσεις για τη διαχείριση, τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση κοινωνικών προγραμμάτων παρέμβασης.
- Μεταπτυχιακό στην ειδική εκπαίδευση, υποστηριζόμενο από τις ΤΠΕ και τη νευροψυχολογία, που υιοθετεί μία διεπιστημονική προσέγγιση στην εξέταση των διαφόρων μορφών αναπηρίας και παρέχει πρακτικά και θεωρητικά εργαλεία άμεσα εφαρμόσιμα σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.

2. Υλοποίηση εξειδικευμένων μαθημάτων πάνω στην Ποικιλομορφία και τη Συμπερίληψη:

Δράση: Υλοποίηση εξειδικευμένων μαθημάτων για τη λειτουργική ποικιλομορφία

Παραδείγματα:

- Μαθήματα για την Πνευματική Αναπηρία στα Παιδιά και τη Ψυχοκινητική Ανάπτυξη: προσανατολισμένα στη χρήση του αθλητισμού ως θεραπευτικού εργαλείου, διδάσκοντας τις πιο καινοτόμες τάσεις στον τομέα του αθλητισμού και της υγείας. Παρέχει πρόσβαση σε διάφορους πόρους και δραστηριότητες που μπορούν να εφαρμοστούν αργότερα στα παιδιά και τα επιτρέπει να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες για την ανάπτυξη κοινωνικο-συναισθηματικών δεξιοτήτων όπως η αυτοεκτίμηση, η επικοινωνία και η αυτοπεποίθηση.
- Μαθήματα Θεραπευτικού Ποδοσφαίρου: Μαζί με το Ίδρυμα Atlético de Madrid και το Ίδρυμα Queer, αυτό το μάθημα απευθύνεται σε επαγγελματίες που εργάζονται με παιδιά με Πνευματική Αναπηρία και δυσκολίες στην Κινητική Ανάπτυξη. Με τη συμμετοχή διεθνώς αναγνωρισμένων και ενεργών επαγγελματιών, αυτό το μάθημα χρησιμοποιεί τον αθλητισμό ως θεραπευτικό εργαλείο, παρέχοντας την ευκαιρία στους φοιτητές και τις φοιτήτριες να μάθουν τις πιο καινοτόμες τάσεις στον τομέα του αθλητισμού και της υγείας.
- Μαθήματα Νευροεκπαίδευσης: Πρακτική με παιδιά που έχουν πνευματικές αναπηρίες. Εφαρμόζεται μια διεπιστημονική μεθοδολογία, επιτρέποντας στα παιδιά να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες για την προώθηση της ανάπτυξης κοινωνικο-συναισθηματικών δεξιοτήτων, όπως η αυτοεκτίμηση, η επικοινωνία και η αυτοπεποίθηση. Αυτό το μάθημα παρέχεται από το Ίδρυμα Queer και το Ίδρυμα Atlético de Madrid, σε συνεργασία με την Κοινότητα της Μαδρίτης.

3. Υλοποίηση ειδικών υποστηρικτικών υπηρεσιών:

Δράση: Η Υπηρεσία Προσοχής για Ειδικές Ανάγκες (SANNEE) παρέχει υποστήριξη σε φοιτητές και φοιτήτριες με προσωρινές ή μόνιμες λειτουργικές εκπαιδευτικές ανάγκες, προσφέροντας τις πιο κατάλληλες λύσεις για κάθε περίπτωση.

Παραδείγματα:

- Πρόσβαση στους πόρους του Εικονικού Πανεπιστημιακού Χώρου: τα υλικά προσαρμόζονται σύμφωνα με τις ανάγκες των φοιτητών.
- Προσαρμογές στο πρόγραμμα σπουδών: τα Τμήματα Ακαδημαϊκού Συντονισμού ενημερώνονται για τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των φοιτητών και φοιτητριών, ώστε να γίνονται οι κατάλληλες τροποποιήσεις.
- Προσαρμογές στις εξετάσεις: λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα στις εξετάσεις για να διασφαλιστούν ίσες ευκαιρίες για όλους τους φοιτητές και φοιτήτριες του UNIR.
- Παιδαγωγικές συμβουλές: οι περιπτώσεις που το απαιτούν παραπέμπονται στην Υπηρεσία Ακαδημαϊκής Καθοδήγησης για να παρέχουν στους φοιτητές και τις φοιτήτριες την πιο κατάλληλη εξατομικευμένη υποστήριξη.
- Άλλες ενέργειες: λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές περιπτώσεις και καταστάσεις, συγκεκριμένα τμήματα παρέχουν κατάλληλες απαντήσεις στα αιτήματα των φοιτητών του UNIR με λειτουργικούς περιορισμούς.

Αποτελέσματα

1. Εξειδικευμένες εφαρμογές στη συμπερίληψη και την ποικιλομορφία

Αποτέλεσμα: Επαγγελματικά προφίλ για ανάπτυξη παρεμβάσεων σε ομάδες που κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό σε:

- ο Δημόσια διοίκηση, ως υπάλληλοι του δημοσίου με εξειδίκευση σε κοινωνικές πολιτικές και προγράμματα παρέμβασης.
- ο Κοινωνικές υπηρεσίες, ως διοικητικά στελέχη και υπεύθυνοι εταιρειών για τον σχεδιασμό και την εποπτεία συγκεκριμένων κέντρων φροντίδας για διάφορες ομάδες του πληθυσμού.
- ο Τρίτος τομέας, ως διοικητικά στελέχη σε οργανισμούς για τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση κοινωνικών προγραμμάτων.
- ο Έρευνα, ως τεχνικοί σε δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς.
- ο Επικεφαλής κοινωνικών έργων σε δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς, υπεύθυνοι για τον σχεδιασμό και τη διαχείριση έργων παρέμβασης.
- ο Τομέας Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, σε οργανισμούς, ορίζοντας τομείς ενδιαφέροντος και οργανώνοντας σχέδια δράσης.
- ο Συμβουλευτική στην κοινωνική ευημερία και τις κοινωνικές πολιτικές, διαγιγνώσκοντας ανάγκες και υποστηρίζοντας την εφαρμογή κοινωνικών προγραμμάτων παρέμβασης.

Απόδειξη: Ο αριθμός των αποφοίτων υπερβαίνει τις 10.000.

2. Φοιτητές και φοιτήτριες με ειδικές ανάγκες:

Αποτέλεσμα: Φοιτητές και φοιτήτριες που παρακολούθησαν την Υπηρεσία Προσοχής για Ειδικές Ανάγκες (SANNEE)

- **Απόδειξη:** Το 4% του συνολικού αριθμού των φοιτητών και φοιτητριών του πανεπιστημίου ανέφεραν ότι έχουν κάποια λειτουργική ποικιλομορφία και έλαβαν υποστήριξη.

Συμπέρασμα

Η ανώτατη εκπαίδευση στον τομέα των παρεμβάσεων σε άτομα που κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό, καθώς και η υποστήριξη ατόμων με λειτουργική ποικιλομορφία, βοήθησαν το UNIR να ξεπεράσει την πρόκληση ανάπτυξης εξειδικευμένων επαγγελματικών προφίλ και ενσωμάτωσης των φοιτητών και φοιτητριών. Το πανεπιστήμιο έδειξε τη δέσμευσή του στην ποικιλομορφία και την ικανοποίηση των φοιτητών/τριών και των καθηγητών/τριών. Αυτές οι προσπάθειες δημιούργησαν ένα καλό περιβάλλον σπουδών και εργασίας, συμβάλλοντας σε σημαντικά αποτελέσματα ως προς τις ευκαιρίες απασχόλησης για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες γενικά, καθώς και την ισότητα στην πρόσβαση στην εκπαίδευση χωρίς διακρίσεις. Αυτό αποδεικνύει τη σημασία της διαρκούς ευαισθητοποίησης και της δημιουργίας ενός συμπεριληπτικού περιβάλλοντος στο πανεπιστημιακό περιβάλλον.